Job, Week 48: Chapter 31, and Enter Elihu

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

31:1-34 Had I sinned, I would deserve punishment – but I didn't sin! (continued)

1. Metzudat David to 31:6

:מי יתן אשר ישקלני במאזני צדק, לשום זכיותי לעומת עונותי. אז ידע אלוק תומתי, כי הזכיות יכריעו: I wish He would weigh me in just scales, placing my merits opposite my sins. Then Gd would know my perfection, for the merits would weigh down [the scale].

2. Talmud Yerushalmi, Ketuvot 5:5

רבנין דקסרין בשם רבי אחא מצווין ישראל לפרנס קיטעין אפילו עבדים ר' יוחנן מן כל מה דהוה אכיל יהיב לעבדיה והוה קרי עלוהי [איוב לא טו] הלא בבטן עושני עשהו ויכוננו ברחם אחד:

The Rabbis of Caesarea cited Rabbi Acha: Israel is instructed to support amputees, including slaves. From whatever Rabbi Yochanan ate, he would give to his slave, citing Job 31:15.

3. Jonathan Edwards, *Miscellaneous Observations on the Holy Scriptures* (Interleaved Bible) In these two things are contained the most forceable reasons against the master's abuse of his servant, viz. That both have one Maker, and that their Maker made 'em alike with the same nature.

4. Ibn Ezra to 31:18

מנעורי גדלני כאב - גדל היתום עמי ואנחנה שב אל האלמנה

The orphan grew up with me. "And I would lead her" refers back to the widow.

5. Avot d'Rabbi Natan II 14

[יהי ביתך] פתוח לרוחה כדרך שהיה ביתו של איוב פתוח לצפון ולדרום למזרח ולמערב. וכך היה איוב אומר מכל מקום שיבוא אדם לשם יכנס שנאמר דלתי לאורח אפתח (איוב ל"א ל"ב). התחיל איוב אומר אני לא הייתי עושה כאחרים. אחרים הם אוכלים פת נקיה ומאכילין לעניים פת קיבר. אחרים הם לובשים בגדי מלתין ומלבישין לעניים בגדי שקין. אני לא עשיתי כן אלא ממה שהייתי אוכל הייתי מאכיל לעניים וממה שהייתי לובש הייתי מלביש לעניים שנאמר אם לא [ברכוני] חלציו ומגז כבשי יתחמם (שם כ"א)...

התחיל איוב משתבח ואומר מה עשה אברהם אבינו ולא עשיתי אני. אמר לו, איוב! עד מתי אתה משתבח? [אתה] אם לא בא עני לתוך ביתך לא היית מרחם עליו אבל אברהם לא עשה כן אלא מיום שלישי [למילה] הלך וישב לו על פתח אהלו שנאמר והוא יושב פתח האהל כחום היום (בראשית י"ח א'):

"Your house should always be wide open" – As Job's house was open to the north, south, east and west. And so Job said, "A person coming there from any direction will be able to enter," as in Job 31:32. Job began to say, "I did not do as others do. Others eat white bread, and feed paupers coarse bread. Others wear silk and clothe paupers in sackcloth. I did not do thus; that which I ate, I fed to paupers, and that which I wore I used to clothe paupers. As in Job 31:21...

Job began to praise himself, saying, "What did our patriarch Avraham do, that I did not do?" He said to him: Job! How long will praise yourself? If a pauper did not enter your home, you would not have had mercy on him, but Avraham did not act thus. Rather, from the third day after his circumcision he went to sit at the entrance of his tent, as Bereishit 18:1 says, "And he sat at the entrance of the tent, in the heat of the day."

6. Avot d'Rabbi Natan I 2

...החמיר איוב על עצמו ולא נסתכל אפילו בבתולה. והלא דברים ק"ו ומה אם בתולה זו שאם ירצה ישאנה לעצמו לבנו לאחיו ולקרובו החמיר איוב על עצמו ולא נסתכל אפילו בבתולה מפני שאמר החמיר איוב על עצמו ולא נסתכל בה אשת איש על אחת כמה וכמה. ומפני מה החמיר איוב על עצמו ולא נסתכל בה איש אחר וישאנה ונמצא שאני מסתכל באשת איש:

...Job was strict with himself, and he did not even gaze upon a single woman. This is a *kal vachomer* – For a single woman, who he could marry himself, or wed to his son or brother or relative, Job was strict with himself and he did not gaze upon her, how much more so for a married woman! And why was Job strict with himself, not gazing even at a single woman? Because Job said: Perhaps I will gaze today, and tomorrow someone will marry her and I will then be gazing upon a married woman.

Introduction: Who is Elihu, and what is he doing in this book?

7. Rambam, Guide of the Perplexed 3:23

ואמר דברים וחידות נפלאות, כשיתבונן בדבריו המתבונן יתמה ויחשוב שלא אמר דבר נוסף על מה שאמר אליפז ובלדד וצופר, אבל השיב עניני דבריהם במלות אחרות והוסיף בביאורם. כי הוא לא יצא מענין הכהוי והגערה באיוב, ותאר ד' ביושר וספר נפלאותיו במציאות, ושהוא ית' לא ירגיש בעבודת העובד ולא במרד המורד והמורה. ואלו הענינים כלם כבר אמרום חבריו.

אבל עם ההשתכלות הטוב יתבאר לך הענין הנוסף אשר הביא, והוא היה הכונה, ולא קדם הענין ההוא לזולתו מהן. ואחר כן אמר עמו כל מה שאמרוהו, כמו שהם כולם איוב ושלשת רעיו ישיב כל אחד מהן הענין אשר זכרו האחרים כמו שזכרתי לך. וזה להעלים הענין המיוחד בדעת כל אחד עד שיהיה הנראה להמון שדעת כלם דעת אחד מוסכם עליו. ואין הענין כן. והענין אשר הוסיפו אליהוא לא זכרו אחד מהם, הוא אשר המשילו בהלצת המלאך... והוסיף גם כן מה שאמר לפני זה הענין בתאר איכות הנבואה...

He spoke in mysterious words and riddles. One examining his words would wonder, thinking he added nothing to the words of Eliphaz, Bildad and Tzophar, only answering as they did in other words and adding explanation. He didn't abandon the acid tone and rebuke of Job, he described Gd as just, he spoke of Gd's wonders in this world, and he said that Gd is not affected by the worship of a worshipper or the rebellion of the rebels. His friends said all of these. But with good examination, his added element will be clear to you; it is the intent, and it did not appear in any other. And then he said along with this all that they had said, just as all of them, Job and his three friends, each responded according to the words the others had mentioned, as I have told you. This was to conceal the special element of each, to the point where it would appear to the masses that all of them agreed to one view. But it is not so. That which Elihu added none of them had mentioned. It is in his lesson of the malach's intercession... And he added also that which preceded this, regarding the description of the quality of prophecy...

8. Rabbeinu Bechayye, Kad haKemach "Hashgachah"

"ממשפחת רם", ממשפחת אברהם שהיה שרש האמונה. האיש הזה אליהוא חרה אפו על איוב והיה בעיניו תועה... וכן חרה אפו על החברים כאשר הרשיעוהו... אבל יצדיק אותו, אך לא יצדיקנו מאלקים לאמר כי הקל ית' יעות משפטו...

ועוד ראינו כי הקל יתעלה האשים החברים על טענותם, ואמר כי יצטרכו לעולה תכפר עליהם כי לא דברו נכונה, ולא האשים אליהוא ולא הצריכו לכפרה הזאת, גם זאת ראיה שדבר כהוגן בטענה מחודשת לא על דרך החברים...

"From the family of Ram" – From the family of Avraham, the root of the faith. This man, Elihu, was outraged at Job, who he thought was straying... And he was also outraged at the friends when they accused Job of wickedness... But he found Job righteous, just not more righteous than Gd, to say that Gd had warped his judgment...

We have also seen that Gd blamed the friends for their arguments, saying they would need a burnt offering to atone for speaking improperly, but He did not blame Elihu and He did not require this atonement of him. This also proves that Elihu spoke properly, with a new claim, unlike that of the friends...

9. Daat Mikra, Introduction to Job pp. 14-15

כוונת הדברים בפי אליהוא שונה מכוונתם בפי הרעים... בדברי אליהוא יש דברים העתידים להתפרש ולהתרחב במענה ד' לאיוב. מזה יש להסיק שדברי אליהוא משמשים כעין הכנה להתגלות ד'. משום שד' עתיד לומר דברים שעניינם שונה מאוד מהדברים שאיוב ציפה להם וחשב עליהם, היה צורך שיבוא אליהוא ויכין את איוב לדברים האלה. ואמנם פותח אליהוא שד' בא להתגלות לאיוב... ציפה להם, ומסיים בדברים הקרובים לדברים שעתיד ד' לאומרם. ובסוף דבריו רומז אליהוא שד' בא להתגלות לאיוב...

The intent in Elihu's speech was different from that of the friends... Elihu's words include words which will be explained and broadened in Gd's speech to Job. From this we can conclude that Elihu's words serve as preparation for Gd's revelation. Gd will say things which are very different from that which Job expected and anticipated, and so there was a need for Elihu to come prepare Job for those things. In truth, Elihu began with words which were close to what Job expected, but he concluded with words which were close to the words which Gd would say. And at the end, Elihu hinted that Gd would come to be revealed to Job...

10. Talmud Yerushalm Sotah 5:6

דרש רבי עקיבא "ויחר אף אליהוא בן ברכאל הבוזי משפחת רם" – "אליהוא" זה בלעם, "בן ברכאל" שבא לקלל את ישראל ובירכן... "הבוזי" שהיתה נבואתו בזויה נופל וגלוי עינים', "ממשפחת רם" מן ארם ינחני בלק'.

אמר לו ר' אלעזר בן עזריה, אין הוא הוא, כבר כסה עליו המקום, ואין לית הוא, עתיד להתוכח עמך! אלא "אליהוא" זה יצחק, "בן ברכאל" בן שבירכו הקל שנאמר ויברכהו ד". "הבוזי" שביזה כל בתי ע"ז בשעה שנעקד על גבי המזבח, "ממשפחת רם" בן אברם.